

2017. július 9.

Mandabokor

Rádiós istentisztelet

Istentisztelet címe: „Nem kell mindent meghallani, észrevenni, szóvá tenni!”

„³⁶Legyetek irgalmasok, amint a ti Atyátok is irgalmas! ³⁷Ne ítéljete, és nem ítéltettek. Ne kárhoztassatok, és nem lesz kárhoztatásotok. Bocsássatok meg, és nektek is megbocsáttatik. ³⁸Adjatok, és adatik nektek: jó, megnyomott, megrázott, megtézet mértékkel adnak öletekbe. Mert amilyen mértékkel ti mértek, olyan mértékkel mérnek viszonzásul nektek. ³⁹Példázatot is mondott nekik: Vajon vezethet-e vak világtalant? Nem esnek-e mindketten verembe? ⁴⁰A tanítvány nem feljebb való mesterénél; de aki teljesen felkészült, az mind olyan lesz, mint a mestere. ⁴¹Miért nézed a szálkát a testvéred szemében, a saját szemedben pedig még a gerendát sem veszed észre? ⁴²Hogyan mondhatod testvérednek: Testvérem, hadd vegyem ki szemedből a szálkát! – mikor a saját szemedben nem látod a gerendát? Képmutató, előbb vedd ki a gerendát a saját szemedből, és akkor jól fogsz látni ahhoz, hogy kivehesd a szálkát testvéred szeméből. Lk 6,36-42

Drága Gyülekezet!

Drága Igét hallgatók, akik határainkon innen és túl hallgatják ezt az istentiszteletet!

Egyházi esztendőnk mai vasárnapjának, szentháromság ünnepe után 4. vasárnapjának azt a címet adták: „*Isten hívása és földi hivatásunk*”. A mára kijelölt, útmutatónkban megtalálható igeszakaszok leplezetlenül beszélnek arról, hogy milyen az ember valójában. A Szentírás kendőzetlenül mutatja be az embert, leplezi le szíve minden gonoszságát, indulatát, a háttérben meghúzódó érdekeket. Az ember hihetetlen módon elfogult magával szemben, sokszor alkalmaz kettősmércét és sok esetben különbnek tartja magát másoknál. Jeremiás könyvében azt olvashatjuk erről a szívről: „⁹Csalárdabb a szív mindennél, javíthatatlan; ki tudná kiismerni?! ¹⁰Én, az ÚR vagyok a szívek ismerője, a vesék vizsgálója...” Jer 17,9-10. Isten olyan őszintén felfedi mindazt, ami bennünk van, de nem csak felfedi, hanem felkínálja a változásra való lehetőséget. Éppen a 2017. év Igéje beszél erről a változásról, amit Isten kész megcselekedni az ember életében. Azt mondja az Úr Ezékiel prófétán keresztül: „²⁶Új szívet adok nektek, és új lelket adok belétek: eltávolítom testetekből a kőszívet, és hússzívet adok nektek.” Ez 36,26. A Szentírás arról beszél, hogy milyen vagyok, és mivé lehetek, ha engedem, hogy Isten kezébe vegye az életemet és kezdje azt átformálni. De beszéljünk először arról, hogy milyen is vagyok valójában, hiszen Jézus ebben a rövid igeszakaszban olyan rám/ránk jellemző tulajdonságokat említ, amelyek miatt vagy miattunk

szenvednek mások, vagy mi szenvedünk mások miatt. Az emberre jellemző az irgalmatlanság, az ítélkezés, a meg nem bocsátás, a képmutatás, az ellenségeskedés. Nézzétek meg, mit tapasztalhatunk ma a társadalmakba, a családokba, a házasságokba? Miket mondanak egymásról emberek? Lapozzatok fel egy-két sajtóorgánumot, internetes hírportált, vagy kérdezzetek meg egy-két bírót, miket vágnak egymás fejéhez férjek, feleségek. Hogyan citálják gyermekeiket a tanúk padjára, hogy érveiket alátámasszák a gyermekeikkel a másikkal szemben. Hogyan civódnak generációk egymással, mondanak mindenféle cifrát a fiatal az idősrre, az idős a fiatalra, a szülő a tanárra, a tanár a szülőre, a főnök a beosztottra, a beosztott a főnökre. És áthatja az ember egész életét, romba dönt életeteket, azért, mert ilyen az a szív.

2'40"

Hogyan tudnak ítélkezni emberek mások felett, milyen véleményeket alkotnak egymásról és belülről emészt emberi kapcsolatokat, gyülekezeteket, társadalmakat. Az ítélkezés bennünk van, a „gyári beállításunk” sajnos olyan, hogy szeretünk másokat elítélni. A Szentírás különbséget tesz a „megítél” és az „ítélkezés”, az „elítél” szó között. A megítélésről úgy beszél az Ige, mint amely hasznos és szükséges. **„Ítéljétek meg tehát, mi az, ami kedves az Úrnak...”** olvashatjuk az Ef 5,10-ben. Azaz tedd magadat, a hallottakat, a látottakat az Isten Igéje mellé, legyen számodra az Isten Szava zsinórmérték és aszerint ítélj meg a dolgokat. Az Ige legyen a kiindulási alap. Ha az Igéhez méred a dolgokat (elsősorban magadat), akkor azzal engeded, hogy az Ige ítéljen meg téged, a tetteidet, a szavaidat. Az is fontos, hogy az Isten Szavát ne használd furkósbotnak. Elsősorban magadra vonatkoztasd, és ha szükséges, akkor engedd, hogy az Ige intsen meg téged is és a gyülekezet más tagját is. De ne üsd az Igével agyon a másik embert, hanem – ahogy az Ige mondja – **„Minden dolgok szeretetben menjen végbe!”** I Kor 16,14. És ez vonatkozik arra is, hogy a másik embert szeretnéd „kiszerezni” abból a bűnéből, nyomorúságából, amiben éppen van. Sokan azt gondolják, az Ige igazsága ítélkezés és összekeverik az Ige igazságát, megítélését az ítélkezéssel. Amikor a házasságtörő asszony ott van Jézus előtt, azt mondja: **„Én sem ítéllek el téged, menj el, és mostantól fogva többé ne vétkezz!”** Jn 8,11. A bűnök néven nevezése az igazság és nem ítélkezés! Jézus nem ítélte el az asszonyt, de nevéen nevezte a bűnt és azt mondta: **„többé ne vétkezzél”**. Vétkezted, de többé ne tedd! Ezt neki mondja szemtől szembe, nem pedig kibeszéli az asszony tetteit a háta mögött. Amikor az Ige igazsága leleplez, akkor az Ige ítél meg! Az ítélkezés pedig az, hogy látom a másik ember hibáját, vagy keresem

tudatosan a hibáit, szépen felnagyítom, (a magamét persze ilyenkor kicsinyítem) a másikat számon tartom, (a magamét persze elfelejtem), és jól kibeszélem a háta mögött egy másik emberrel, akiben partnert találok egy harmadik ítékezésében. Ettől a fajta magatartástól óv bennünket Jézus.

5'10" (2'30")

Ezért mondja: „³⁶**Legyetek irgalmasok, amint a ti Atyátok is irgalmas!**” – mit mond ezzel? Legyen a mérvadó, az igazodási pont, a viszonyítási alap, a mérce az Atya. Pál apostol is erre hivatkozik: „³²**Viszont legyetek egymáshoz jószágosak, irgalmasak, bocsássatok meg egymásnak, ahogyan Isten is megbocsátott nektek Krisztusban.**” Ef 4,32 vagy „¹³**Viseljétek el egymást, és bocsássatok meg egymásnak, ha valakinek panasza volna valaki ellen: ahogyan az Úr is megbocsátott nektek, úgy tegyetek ti is.**” Kol 3,13. Micsoda mérce lehet az atyai szeretet és megbocsátás, ami Jézus Krisztusban öltött testet?! Ezért mondja Jézus a hegyi beszédben: „**Amit csak szeretnétek, hogy az emberek tegyenek veletek, mindenben ugyanúgy tegyetek ti is velük.**” Mt 7,12 Ezzel azt mondja: milyen elvárásod van a másik ember felé, az az elvárás legyen magaddal szemben is. Az elvárásnak az alapja pedig legyen a szeretet. Ehelyett pedig olyan szeretetlenül viselkedünk és ítéljük el a másik embert. A legapróbbtól a legnagyobb dolgokig, az ítékezés tárháza kimeríthetetlen. Sokszor észre sem vesszük, hanem zsigerből jön, megszokottá válik, szokássá lesz, áthatja a mindennapjainkat. És az a szomorú, ha már nem is fáj a másik ember felett való ítékezés. De miért ítélik az ember? Az ítékezés, a másik emberre való mutogatás egy rejtett, burkolt mentegetőzés, ugyanis addig sincsen szó a magam hibáiról, bűneiről. Szépen felnagyítom a másikat és kicsinyítem, vagy letagadom a magamét. Olyan éles látásom van, hogy a másik hibáját észre vegyem, de mennyire gyengül a látásom, amikor magamról kellene beszélnem. Olyan kifinomult a hallásom, amikor a másiktól rosszat mondanak, de olyan nagyot hallóvá válok, mikor rólam van szó, az én hibáimat kellene meghallani és észrevenni. Mintha nem is akarnám meghallani. Ha a másiktól rosszat akarok mondani, vagy a háta mögött ki akarom beszélni, olyan gyorsan elered a nyelvem, de ha a magam hibáiról kellene beszélnem, mintha elvittem volna a cica a nyelvemet, belém szorulnak a szavak. E mögött pedig az is ott húzódik, hogy én mindig mindent jobban tudok a másik embernél. Én különb vagyok, és jobban tudom, én másképpen csinálnám. S ha megfigyeljük, akkor mindig az „én” van ott. Mindent csak én. Ő nem, de én igen.

7'45" (2'35")

Pedig az Ige olyan egyértelműen helyre kellene, hogy tegye bennem: „³**Semmit nem cselekedvén versengésből, sem hiábavaló dicsőségből, hanem alázatosan egymást különbeknek tartván ti magatoknál.**” Fil 2,3. Az ítélkezésben nincs más, mint önzés, versengés, dicsőségvágy és nincsen benne semmi alázat, semmi szeretet.

Az ítélkezés azt jelenti, különbnek tartom magamat a másikinál – ez pedig teljesen szembe megy a jézusi tanítással. „*Én más vagyok, mint a többiek, én nem vagyok olyan, mint azok*” – ez pedig nem építi az emberi kapcsolatokat, nem építi a gyülekezetet. Ha mindenki különbnek tartja magát a másikinál, akkor az lesz a „*különbek gyülekezete*”. Jézus pedig ilyen gyülekezetet, közösséget nem akar látni és azon nem is lesz áldás. A jézusi közösség olyan, akik a másik embert tartják különbnek. Nem magamutogatók, hanem Jézusra mutatók, nem ítélkezők, hanem engedik, hogy az Ige először is őket ítélje meg. Nem a másik ember háta mögött beszélnek, hanem ha bármilyen probléma, nézeteltérés, vagy véleménykülönbség van, akkor őszintén, a másik ember szemébe mondják. Nem leteremtik, földbe döngölik a másikat, hanem szavaikat áthatja a szeretet. Nem megkerülve, a másik emberen keresztül üzenve – mert a Krisztusban hívő emberre az egyenesség a jellemző. Egyenesen a másik ember szemébe, őszintén. De ez az őszinteség legyen mindenekelőtt szeretettel, krisztusi alázattal fűszerezve. Ha ez nincs meg bennem, akkor az őszinteségem még inkább ártani fog és elhidegülnek egymástól. Ezért legyen irányadó az igei útmutatás: „⁸**Egyébként pedig, testvéreim, ami igaz, ami tisztességes, ami igazságos, ami tiszta, ami szeretetre méltó, ami jó hírű, ha valami nemes és dicséretes, azt vegyétek figyelembe!**” Fil 4,8. Az igazság szeretettel párosulva formál, de az igazság a szeretet hiányában rombol.

Milyen útmutatással cselekedjen a hívő ember? – tehetjük fel a kérdést! Emlékszem, néhány hónappal ezelőtt gyülekezetünkben 50 éves házassági évfordulót ünnepeltünk. Beszélgettem egyikőjükkel, s azt mondta: „*Krisztián! Megtanultuk a hosszú házasságunk ideje alatt, hogy nem mindent kell meghallanunk, nem mindent kell szóvá tennünk és nem mindent kell észrevennünk.*” Nem kell mindig észrevennünk a másik hibáját és azonnal szóvá tenni, és nem mindig kell mindig mindent meghallanunk és azonnal reagálnunk rá. Ilyen személyes ügyekben lehetne az ember nagyvonalú. Nem kell mindig minden fennakadni, hanem tudjon dolgokat elengedni a füle mellett. Persze ez nem azt jelenti, hogy káros, romboló bűnök felett szemet huny az ember. Nem! Annak az intésnek is meg van a helye!

3'00" (10'45")

Aki az Úrral szoros kapcsolatban él, az kér bölcsességet Istentől, hogy mikor kell megszólalnia és mikor kell csendben lennie. Az „idétlen” kifejezés az „időtlen” szóból származik. Aki nem tudja, mikor kell beszélni és mikor kell csendben lenni. Elveszti a józan belátását, a helyes „idő”érzékét, és amikor beszélni kellene, csendben van, amikor csendben kellene lenni, akkor pedig beszél. Milyen jó, amikor valakit Isten vezet, Ő ad bölcsességet és nem idétlenül/időtlenül járhatja a száját. Erre is vonatkozik az az igei útmutatás, amiről Pál beszél: „**Semmiféle bomlasztó beszéd ne hagyja el a szátokat, hanem csak akkor szóljatok, ha az jó a szükséges építésre, hogy áldást hozzon azokra, akik hallják.**” Ef 4,29. A szeretetből jövő szavak pedig építenek és áldást hoznak. A szeretet mindig a másikat helyezi előtérbe és a szeretet mindig azt teszi, és azt nézi, ami a másinak jó, épülésére való és áldásává lesz. A szeretetből elhangzott szavak építik a másikat, építik a családot, a közösséget. Ma azért feszülnek egymásnak emberek, mert olyan szeretetlenek egymással és sajnos nagyon sokan pedig inthetetlenek. Ha valamit szeretettel megmond az ember, sokan azonnal megsértődnek, felkapják a vizet, visszavágnak, támadásnak gondolják. Ezért fontos, hogy olyan a helyén mondott szó, ige – ahogy a Példabeszédek könyvében is olvashatjuk – „**Mint az aranyalma ezüstitányéron...**” Péld 25,11. Engedjük, hogy Isten készítse elő az időt, az alkalmat, a szívet, a beszélgetést. Legyek nyitott, amikor szeretettel „intennem kell”, de legfőképpen legyek nyitott arra, ha engem akar inteni Isten valakin keresztül. Mert az intésnél fontosabb az inthetőség! Imádkozzam azért, kérem Istent, hogy tegyen inthetővé. Az ember szívesebben int, mint hogy inthetővé legyen! Mindenki inteni szeretne, de kevesen vannak azok, akik inthetőek. A Példabeszédek könyvében azt olvashatjuk az intésről: „**Rosszul esik az intés annak, aki letér az ösvényről, pedig meghal az, aki gyűlöli a dorgálást.**” Péld 15,10. Azonban mielőtt bármit is mondanék, mindig vizsgáljam meg magam az Ige fényében. „*Uram, mi az, amiben szeretnél engem formálni? Mi az, amiben változnom kell? Mi az, ami bennem előtted nem kedves? Mi az, amivel másokat megbántok, amivel másoknak szomorúságot okozok? Adj látást arra, hogy mindezeket meglássam magamban. Hamarabb lássam meg magamban, mint másokban!*” Az ember olyan, hogy hamarabb veszi észre a másiban a hibát, mint magában. Szereti előtérbe helyezni a másikat magával szemben, előnyben részesíteni, amikor hibákról, bűnökről van szó. Olyan előzékeny tud lenni ilyenkor az ember.

3'05" 13'50"

Ezért teszi fel a kérdést Jézus: „⁴¹**Miért nézed a szálkát a testvéred szemében, a saját szemedben pedig még a gerendát sem veszed észre?**”. A sajátjával szemben milyen érzéketlen tud lenni az ember, a másikkal szemben pedig milyen érzékeny. Azt a piciny szálkát milyen könnyen észrevesszük a másokban, de az a gerenda milyen nehezen észrevehetővé válik, ha rólam van szó. Árgus szemekkel figyelem a másikat, s ha hibázik, azonnal rajtakapom, és máris megragadom a lehetőséget, hogy kibeszéljem, de milyen rosszul esik nekem, ha engem kapnak rajta, hogy hibázom, és engem beszélnek ki a hátam mögött. Hogy tud fájni az ilyen!? És szerinted, nem fáj a másik embernek, ahogyan te viselkedsz, ahogyan te beszélsz a másokról!? Dehogyanisnem! Ha ilyen van bennünk, akkor egyetlen egy megoldás van: roskadjak térdeimre és kérjek bocsánatot az Úrtól! Aztán menjek oda a másikhöz és kérjek bocsánatot tőle is. Higgyétek el, ez az egyetlen, ami épít. Ez a fajta lelkület nincs meg bennünk, ezt kaphatjuk. Az előzőt nem kértük, hanem alapból van bennünk.

Eddig arról beszéltem nektek – ahogyan az elején említettem –, hogy milyen vagyok, mi van bennem, milyen az ember általánosságban? Jézus leleplezi az emberi lelkületet, milyen lélek van benne. Remélem, mindannyian magunkra ismertünk ebben a jézusi intésben! S most arról szeretnék beszélni, mivé lehetek az Úr kezében. Ennek a fejezetnek a végén arról olvasunk, hogy aki hallgatja az Ő szavát és aszerint él, aszerint cselekszik, annak milyen lesz, mivé válhat az élete.

„Mert amivel csordultig van a szív, azt szólja a száj. ⁴⁶Miért mondjátok nekem: URam, URam – ha nem teszitek, amit mondok? ⁷Megmutatom nektek, kihez hasonló az, aki hozzám jön, hallja beszédeimet, és cselekszi azokat. ⁴⁸Hasonló ahhoz a házépítő emberhez, aki mélyre ásott, és a kősziklára alapozott: amikor árvíz jött, beleütközött az áradat abba a házba, de nem tudta megingatni, mert jól volt megépítve.” Lk 6,45-48

Mindenekelőtt, aki Krisztusban bocsánatot nyert, az fog tudni bocsánatot kérni és fog tudni megbocsátani. Aki megtapasztalta a krisztusi irgalmasságot, az fog tudni irgalmasságot gyakorolni. Aki átélte, Krisztusban mennyi mindent kapott feltétel nélkül, az fog tudni igazán adni feltétel nélkül a másiknak is. Aki átélte, hogy nincs benne semmi szerethető, de Krisztus ennek ellenére szereti, az fogja tudni igazán szeretni a másikat is. Csak krisztusi szeretettel lehet szeretni igazán a másikat, másképpen sok csalódás éri az embert.

2'45" 16'35"

Hadd meséljek el egy történetet, melyet Richard Wurmbrandt evangélikus lelkész élt át a kommunizmus idején Romániában, ő írta le egyik könyvében: „*Egy keresztyént halára ítélték. A kivégzés előtt megengedték, hogy találkozzon a feleségével. Feleségéhez intézett utolsó szavai ezek voltak: "Tudnod kell, a halálba indulok, de mégis szeretem azokat, akik megölnék. Nem tudják, mit tesznek, és az utolsó kérésem hozzád az, hogy te is szeresd őket. Ne legyen keserűség a szívedben, hogy megölik szerettedet. Találkozunk a mennyben."* Ezek a szavak nagy hatást tettek a titkosrendőrség tisztjére, aki ott volt a kettejük beszélgetésén. Utóbb ő mondta el nekem a történetet a börtönben, ahová becsukták, mivel keresztyénné vált.”

Ha az a férj és feleség szitkozódott, átkozódott volna, valószínű, sosem ismerte volna meg az a tiszt a krisztusi szeretetet. Azért íródott bele a történelembe ez a történet, mert ebben a két emberben olyan – mások számára érthetetlen és felfoghatatlan – hatalmas krisztusi szeretet és irgalom vált nyilvánvalóvá, amely aztán mások szívére is hatott. Az a kivégző és ítéletet végrehajtó hely a szeretet, a megbocsátás és az irgalmasság helye lett. A Golgota hegyét hozták arra a helyre. Ez a krisztusi szeretet, alázat, békesség törte meg ezt a kemény tisztet. Felfigyelt arra, hogy ezek az emberek nem úgy viselkednek, ahogy egyébként szoktak viselkedni egy ilyen helyen. Az életük védelmében nem szidalmaztak, pocskondiáztak, ítélkeztek, elégedetlenkedtek, alkudoztak, kárhoztattak, hanem élték a krisztusi szeretetet, irgalmasságot és megbocsátást. Ezek pedig összetörnek egy egyébként gyalázatra méltó embert is. S mivé lett ez a tiszt? Krisztus követe. Üldözöböl üldözött. Ítéletvégrehajtóból elítélt. Cellát őrzöböl cellatárs. Miért? Mert volt valaki, aki nem elítélte a másikat, hanem annak ellenére szerette, hogy mit tett. Ez nem jött magától, csak úgy belülről, ehhez Krisztusra volt szükség. Hogy tekintett ez az elítélt erre a tisztre? Mint, akiért Krisztus is elhordozta bűnei büntetését. Krisztus megváltottjára, esetleg jövőbeli követőjére. Azért tudta szeretni. Ez a szeretet lett hatással ennek a tisztnek a szívére, törte meg, vallotta meg bűneit, nyert új életet és vállalta, hogy a cella másik oldalára kerüljön.

Mi talán nem vagyunk ilyen nehéz helyzetben, de a mindennapjainkban fellelhető ítélkezések helyett törekedjünk szeretni és megélni Krisztust. Az életünkről, a szavainkról legyen olvasható Krisztus. Ő azt mondja: „**ahogyan én szerettelek titeket, ti is úgy szeressétek egymást!**”³⁵ Arról fogja megtudni mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást.” Jn 13,34-35.

3'10" 19'45"

Ez a fajta szeretet nincs bennünk, de kérhetjük! Aki pedig kér Tőle – ahogy Ő megígérte –, annak Ő ad. Aki kér bocsánatot, az bocsánatot nyer! Aki kegyelmet kér, az kegyelmet kap.

Igehirdetésemet azzal kezdtem, hogy ennek a vasárnapnak az a címe: „*Isten hívása és földi hivatásunk*”. Ezen a mai délelőttön is Isten hívja a keményszívűeket, az ítélezőket, a képmutatókat, akik nem tudnak megbocsátani, irgalmasságot gyakorolni, akik szemében ott van a gerenda, de mindig a másik ember szálkájával foglalkoznak, akik többet beszélnek mások bűnéről, mint a magukéről. Akik nem látják a maguk gerendáját, de éles látásuk van a másik szemében meglátni a szálkát. Akik többet foglalkoznak másokkal, mint önmagukkal! Ezekből mind van gyógyulás! Erre mind van megoldás! Jézus Krisztus! Aki felismeri bűneit és megvallja, oda teszi, ahol a bűnnek lenni kell, a Golgota tövébe, Jézus lábai elé, az bocsánatot nyer, ahogy az Ige mondja: „**Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ő: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minket minden gonoszságtól.**” I Jn 1,9. És aki bocsánatot nyert, az fog tudni igazán megbocsátani. Aki átélte, hogy Jézus nem ítélte el, az nem fog másokat sem elítélni. Aki életében Jézus nevén nevezte a bűnöket és megvallotta Neki, az lesz igazán érzékeny a saját bűnére is. A hívő embernek, akit Isten elhívott/kihívott a bűnből, annak a földi hivatása pedig az lesz, hogy a bűnt néven nevezze elsősorban a maga életében, a Krisztustól kapott szeretetet megélje és a krisztusi megbocsátást gyakorolja.

Ámen!

1'45" 21'30"

Imádkozzunk!

Drága Úr Jézus!

Hálásak vagyunk, hogy a bűnt gyűlölöd, de a bűnöst szereted. Add, hogy sohase éljünk ezzel vissza és mindig érzékenyek legyünk a magunk bűneire és láttasd meg velünk, amivel megbántunk Téged és megbántunk másokat. Óvj meg bennünket az ítélezéstől, de a bűnnel szemben sose legyünk engedékenyek, ne kössünk kompromisszumokat, hanem engedjük, hogy újra és újra leleplezd bennünk, ami előtted nem kedves.

Ámen!

0'30" 22'00"